

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самостійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів*

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтьєва І.О., методист методичного відділу.

ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ТЕХНОЛОГІВ ОКР «БАКАЛАВР» ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ

Л.С. Гураль, А.І. Капустян, Н.К. Черно

Підвищення якості вищої освіти є однією з актуальних проблем для освітніх систем світу. В Україні сучасна вища освіта орієнтована на європейські освітні процеси, зокрема на розширення спектру компетентно-орієнтованих навчальних дисциплін і, як наслідок, збільшення обсягів самостійної роботи студентів.

На першому курсі навчання студентів за напрямом підготовки 6.051701 «Харчові технології та інженерія» в другому семестрі передбачено вивчення дисципліни «Органічна хімія». У порівнянні з попереднім навчальним роком аудиторне навчальне навантаження з цієї дисципліни значно зменшилось, а обсяг самостійної роботи студентів зріс.

Для студентів-першокурсників денної форми навчання складним і багатогранним процесом є адаптаційний період щодо «входження» вчорашнього школяра в систему вузівських відносин. Однією з суттєвих причин цих труднощів є сформоване під час навчання в загальноосвітніх школах репродуктивно-пошукове мислення – сприйняття і запам'ятовування наданої навчальної інформації. У зв'язку з цим, переважна більшість випускників шкіл в недостатній мірі володіє методами та прийомами самостійної навчальної роботи, у них практично не сформовані вміння самоаналізу і самооцінювання. Окрім того, більшість студентів нового набору мають слабку шкільну підготовку з хімії, не мають навичок роботи зі спеціалізованою довідковою та науковою літературою, а також навичок роботи у хімічних лабораторіях.

Тому важливим завданням викладачів кафедри харчової хімії першочергово є формування у студентів-технологів зацікавленості, розуміння ролі, значення дисципліни «Органічна хімія» в подальшому навчанні та майбутній професійній діяльності, сприяння формуванню творчого характеру діяльності, оволодіння системою самоаналізу, вироблення почуття відповідальності за результати навчання. Саме своєчасна адаптація є важливою передумовою успішного вивчення першокурсниками органічної хімії та сприятливою основою для формування професіоналізму.

Враховуючи стрімко зростаючий потік навчальної інформації для формування у студентів знань з органічної хімії і ліквідації відповідних шкільних прогалин необхідна оптимізація навчального процесу. У зв'язку з цим, викладацьким колективом кафедри були ретельно відібрані теоретичні та практичні матеріали з органічної хімії з дотриманням принципу «розумної достатності». При цьому увага акцентується не лише на викладенні інформаційного матеріалу, а, головним чином, на організації активного творчого придбання нових знань в процесі навчання за рахунок

урізноманітнення з точки зору зацікавленості та простоти форми подачі матеріалу.

Успішне засвоєння навчального матеріалу забезпечується також завдяки активізації самостійності роботи студентів, оскільки лише при самостійному опрацюванні навчального матеріалу майбутні фахівці готують себе до подальшої самоосвіти зі спеціальних фахових дисциплін. Самостійна робота студентів дає позитивні результати лише тоді, якщо вона є цілеспрямованою, систематичною і плановою. Тому конструювання самостійної роботи при вивченні студентами органічної хімії зводиться до визначення мети та плану завдання під час опрацювання лекційного матеріалу та тем, які не винесено на лекції, підготовки до лабораторних робіт та порційного письмового виконання самостійної роботи за відповідними темами курсу. Самостійна робота студентів заочної форми навчання є для них практично єдиним методом навчання, що викликано дуже малою кількістю аудиторних занять в порівнянні з навчальним планом для студентів денної форми навчання. На основі вивченого матеріалу студент-заочник повинен виконати письмово самостійне завдання. З метою оперативного та ефективного опрацювання навчального матеріалу з органічної хімії студентам з боку викладачів надається консультація щодо техніки вивчення навчального матеріалу, ознайомлення з розробленим навчально-методичним комплексом з цієї дисципліни та підборі літератури для написання тематичних самостійних робіт.

В системі активізації самостійної роботи студентів з органічної хімії важливу роль відіграє контроль їхніх знань за результатами поточних і модульних контрольних робіт. Модель організації контролю знань ґрунтується на принципах індивідуалізації, диференціації та систематичності, що дозволяє істотно підвищити рівень знань не тільки слабо підготовлених студентів, але і студентів, які вчасно справляються з учбовим навантаженням, вирішити психологічні проблеми адаптації першокурсників до вивчення хімічних дисциплін, забезпечити студентам необхідних багаж знань до моменту складання іспиту.

Отже, в навчальному процесі студентів-першокурсників потрібно враховувати не лише складнощі психологічної адаптації до особливостей навчання у вищих навчальних закладах, але й складність засвоєння великого об'єму знань з органічної хімії протягом одного семестру. Саме раціонально-методологічна та своєчасна організація самостійної роботи, на яку згідно з навчальним планом підготовки студентів технологічних спеціальностей відводиться значний обсяг навчальних годин, зі сторони студентів за сприяння викладачів зможе ефективно забезпечити формування необхідних знань і навичок з цієї дисципліни, а також таких цінних характеристик висококваліфікованих фахівців, як самоаналіз, самооцінювання та самоосвіта.

СТУДЕНТІВ З ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
О.О. Тіглова, О.Ю. Мандро	208
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»	
Л.А.Тігомир	210
ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СРС З КУРСУ «ДІЛОВА ТА ПРОФЕСІЙНА МОВА»	
О.К. Чаєнкова	211
ПРОБЛЕМИ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ	
І.О. Кузнецова, К.А. Янченко	213
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ТЕХНОЛОГІВ ОКР «БАКАЛАВР» ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ	
Л.С. Гураль, А.І. Капустян, Н.К. Черно	216
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «ТОВАРОЗНАВСТВО»	
О.О. Антіпіна	218
ВПЛИВ НАВЧАЛЬНО – ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ НА САМОРЕАЛІЗАЦІЮ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ ОСОБИСТОСТІ В СТИНАХ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	
В.Г. Швець, В.І. Булюк	219
ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ БЖД	
Н.Ю. Сапожнікова	221
НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» ДЛЯ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	
С.М. Неменуша	223
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ (МОДУЛЬ 1 – ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ)»	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	224
АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН АКАДЕМІЇ	
Ю.І. Дем'яненко	226
ФОРМУВАННЯ УЧБОВО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	229
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ»	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	230
НОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕХНОЛОГІВ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ШЛЯХОМ ІНТЕГРАЦІЇ МЕТОДИКИ РЕСУРСОЕФЕКТИВНОГО ТА БІЛЬШ ЧИСТОГО ВИРОБНИЦТВА В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	
Г.В. Крусір, О.О. Чернишова	232